

OPONENTSKÝ POSUDEK (RIGORÓZNÍ PRÁCE): UZNÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE JAKO PRÁCE RIGORÓZNÍ

Jméno rigorózanta:	Mgr. Hana Dočekalová
Téma práce:	Právní aspekty změny pohlaví
Rozsah práce:	102 stran vlastního textu (dle prohlášení autora 222 948 znaků vč. mezer, tj. 123,86 normostran)
Datum odevzdání práce:	28. 01. 2021 (el. podoba) 28. 01. 2021 (tišť. podoba)

Předložená diplomová práce, která je předmětem žádosti o její uznání za práci rigorózní, je posuzována v souladu s požadavky uvedenými v čl. 4 odst. 3 rigorózního řádu UK ve spojení s čl. 3 odst. 1 Pravidel pro organizaci státní rigorózní zkoušky na Právnické fakultě Univerzity Karlovy.

Předložená práce byla úspěšně obhájena dne 21. 09. 2020 na Právnické fakultě Univerzity Karlovy jako práce diplomová. Vedoucí diplomové práce byla doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc., která pro předloženou diplomovou práci navrhovala ve svém posudku ze dne 02. 09. 2020 (v textu dále jen „posudek vedoucího DP“) k obhajobě známkou výborně. Oponentský posudek vypracoval doc. JUDr. Petr Šustek, Ph.D., navrhoval předběžné hodnocení „výborně až velmi dobře (posudek ze dne 10. 09. 2020, v textu dále jen „posudek oponenta DP“). Oba posudky v textu dále jen „posudky DP“.

Předložená práce je předmětem posouzení podle hledisek uvedených v čl. 49 opatření děkana č. 17/2017 (ve znění pozdějších změn), a to:

Čl. 49 odst. 3 písm a): Téma diplomové práce spadá do tematického okruhu, ze kterého je konána státní rigorózní zkouška.

Oponentské hodnocení: Téma spadá do okruhu, ze kterého je konána státní rigorózní zkouška.

Čl. 49 odst. 3 písm b): Obhajoba diplomové práce byla klasifikována známkou výborně.

Oponentské hodnocení: Obhajoba diplomové práce byla klasifikována známkou výborně, srov. zápis o obhajobě diplomové práce ze dne 21. 09. 2020.

Čl. 49 odst. 3 písm c): Rozsah vlastního textu diplomové práce včetně poznámek pod čarou je nejméně 180 000 znaků včetně mezer vlastního textu.

Oponentské hodnocení: Práce obsahuje 102 stran vlastního textu, dle prohlášení autorky jde o 222.948 znaků včetně mezer, tedy o 123,86 normostran. Při zběžném posouzení velikosti písma a jeho rozpalu napříč stranami je zjevné, že počet úhozů na jedné straně převyšuje 1.800 znaků (včetně mezer), ohledně prohlášení o počtu znaků tak nevznikají pochybnosti. Kontrolním převodem vlastního textu do formátu docx bylo zjištěno, že po převodu je počet znaků 222.929, což je zjevně v rámci tolerance změny počtu znaků vznikající z technických důvodů při opakované konverzi dokumentu z formátu pdf/a do docx. Rozsah práce tedy **převyšuje 180 000 znaků.**

Čl. 49 odst. 3 písm d): Práce nebyla po obhajobě opatřena jakýmkoli dodatky (+ posouzení z hlediska plagiátorství)

Na základě analýzy práce provedené systémem **Theses.cz** lze konstatovat následující:

a) Automatická kontrola shody provedená přes systém Theses.cz generuje dokument o 3654 stranách představující 137 srovnávaných dokumentů.

b) Dokument č. 1 je shodný v míře 99 %. Jedná se o záznam obsahující diplomovou práci autorky, která je nyní posuzována za účelem uznání za práci rigorózní. Z toho plyne, že k uznání předložená diplomová práce nebyla po obhajobě opatřena dodatky ani do ní nebylo zjistitelným způsobem zasahováno, snad kromě jednoho slova „Classification“, což však nelze bez dalšího hodnotit jako opatření práce „dodatkem“. **K uznání za práci rigorózní byla tedy předložena ve stejné podobě, jako byla obhájena za práci diplomovou.**

c) Počínaje dokumentem č. 2 nepřesahuje míra shody více jak 5 %. Nakolik je v lidských silách všechny dokumenty prostudovat v souvislosti s hodnocením práce, lze konstatovat, že zkoumané shody se týkají pouze např. názvů právních předpisů a jejich citací, či legálních definic, které z povahy věci musí být shodné, stejně, jako citace relevantní profilující literatury a judikatury. Na základě výsledků automatizované kontroly shod tímto systémem tedy nelze učinit závěr o tom, že by autorka práce nepostupovala *lege artis*.

Na základě analýzy práce provedené systémem **TURNITIN** lze konstatovat následující:

a) Automatická kontrola indikuje 1 zdroj obsahující shodu, čímž generuje celkovou podobnost (*overall similarity*) 100 %. Jedná se o úložiště „dspace.cuni.cz“, které sice agreguje více různých dílčích zdrojů, zde je však zřejmé, že je indikována 100 % míra shody s původní diplomovou prací. Také analýza provedená systémem TURNITIN vede k závěru, že **k uznání za práci rigorózní byla diplomová práce předložena ve stejné podobě, jako byla obhájena za práci diplomovou.**

Na základě shodného výsledku obou kontrol lze tedy konstatovat, že **diplomová práce nebyla po obhajobě opatřena jakýmkoliv dodatky** a dále na základě těchto kontrol nelze učinit závěr, že by uchazečka nepostupovala při tvorbě práce *lege artis*.

Čl. 49 odst. 3 písm e): Obsah diplomové práce není zastaralý (aktuálnost tématu)

Oponentské hodnocení: Ve shodě s posudky DP lze téma považovat za aktuální, při čemž vzhledem k tomu, že práce je k uznání za diplomovou předkládána nedlouho (4 měsíce) po její obhajobě, nelze uvažovat o tom, že by aktuálnost práce mohla být za takto krátkou dobu zcela zásadním způsobem snížena.

Čl. 49 odst. 3 písm f): Obsah a zpracování diplomové práce prokazuje schopnost samostatné tvůrčí činnosti uchazeče v tematickém okruhu, ze kterého je konána státní rigorózní zkouška.

Oponentské hodnocení: Práci lze **celkově hodnotit** ve shodě s posudky, z nichž lze ohledně kvality práce citovat zejména:

a) Z posudku vedoucí DP: Celkově práci hodnotím velmi pozitivně. Diplomantka překročila rámec tématu ku prospěchu výsledného díla. Zjevně prokázala, že má dobrý vhled do předmětné problematiky a nebojí se vyslovit kritické názory v různých ohledech. Správně naznačuje, jak by se zdejší legislativa mohla a měla dále vyvíjet. Zejména proto, ale nejen proto, mám za to, že diplomantka by měla zvážit zveřejnění (tiskem) předložené diplomové práce.

b) Z posudku oponenta DP: Práce je po odborné stránce s ohledem na požadavky kladené na práci tohoto standardní. Rozsahem se jedná o práci dlouhou. Diplomantka vypracovala poměrně komplexní pojednání o zvoleném tématu se zařazením relevantního komparativního prvku, přičemž významně čerpala také z recentní judikatury ESLP. Práce je zaměřena kriticky s jasným vymezením autorčiny názorové pozice (což je třeba přivítat).

Vedle celkového hodnocení práce lze **v obou posudcích DP najít také kritické připomínky**, a to v posudku vedoucí DP zejména výtku ohledně systematického zařazení kap. 3 a 4, v posudku oponenta pak výtky ohledně:

- výjimečně se vyskytujících zavádějících a nejasných formulací
- místy deskriptivní povahy práce
- absence cizojazyčných odborných zdrojů, kromě anglicko-jazyčných internetových stránek.

Ohledně uznání diplomové práce tak zbývá posoudit, zda tyto nedostatky nejsou faktorem, který by významně snižoval schopnost samostatné tvůrčí činnosti uchazeče, totiž natolik, že by to nebylo dostačující pro požadavky kladené na práci rigorózní. Vzhledem k tomu, že sám oponent DP ani prvním dvěma výtkám nepřikládá větší význam, je třeba se zaměřit zejména na poslední výtku ohledně cizojazyčných zdrojů. Uchazeč o uznání práce diplomové za rigorózní musí prokázat, že je schopen samostatné práce alespoň v jednom světovém jazyce a že je schopen vyhledat zahraniční odborné zdroje a také s nimi pracovat. To uchazečka prokázala v rámci různých online zahraničních textů, byť se nejedná o odborné publikace. Jde nepochybně o určitou slabinu předložené práce, nicméně vzhledem k tomu, že jde o práci jinak zdařilou (což lze konstatovat nejen na základě posudků DP, ale také po vlastní analýze práce), nelze tento nedostatek – při absenci jiných zásadních nedostatků – hodnotit sám o sobě tak, že by byl způsobilý významnou měrou negovat doložení schopnosti samostatné práce uchazečky.

Ve shodě s posudky DP tedy lze práci celkově hodnotit jako zdařilou až nadstandardní, **dokládající schopnost autorky k samostatné tvůrčí činnosti**.

Čl. 49 odst. 3 písm g): Podstatná část diplomové práce byla publikována jako odborná kniha nebo recenzovaný odborný článek nebo diplomová práce získala cenu za vynikající diplomovou nebo studentskou práci udělovanou veřejnou vysokou školou nebo jinou renomovanou akademickou institucí.

- Práce není podle tohoto kritéria posuzována.

Závěrečné shrnutí: vzhledem k tomu, že práce splňuje kriteria č. 1 a ž 6 podle čl. 49 odst. 3 opatření děkana č. 17/2017 (a podle kriteria č. 7 není vzhledem k datu zahájení rigorózního řízení posuzována), její uznání za práci rigorózní komisi d o p o r u č u j i.

Doporučení/nedoporučení k uznání	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená práce jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky. S ohledem na výše uvedené doporučuji její uznání za práci rigorózní.
---	--------------	--

V Praze dne 18. dubna 2021

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph. D.
oponent rigorózní práce